

Islamisk Stat er langt fremme med statsopbygning

USA og dets allierede har flybombet IS i et år, men den ekstremistiske bevægelse holder stand i sit selvbestaltede kalifat. Information besøger en by i det nordlige Syrien, som kurderne netop har tilbageerobret – her er talrige spor og levn fra en hverdag under bevægelsens regime

Af Joakim Medin Sarrin

V i kører ind i et bysamfund, hvor alting er malet klichéagtigt sort og hvidt. Betonspærringerne ved kontrolposterne er malet i sort-hvide striber, og på hver en gade findes der offentlige bygninger, hvis indgangsskilte er holdt i samme farver. Det gælder også bygningernes mure.

Midt i den lille by ligger en nydelig rundkørsel med blomster og små buske. Dens store sorte flag på en høj stang er faldet til jorden. Her findes også et lille springvand med sort-hvide sten anbragt omkring som i en dekoration. Motivet forestiller Islamisk Stats logo.

Der er kun gået en dag, siden IS mistede Sarrin – en by med omkring 15.000 indbyggere i det nordlige Syrien – til de kurdiske YPG-styrker. Byen var længe under Islamisk Stats kontrol, og jeg er den første udenlandske journalist, der ankommer. Sikkerhedssituationen tillader ikke mere end et hurtigt besøg. To dage

senere slår IS da også tilbage i et hævnangreb, der koster 15 kurdiske soldater livet. Men min kortvarige ekskursion er nok til at give et interessant indblik i det nye 'kalifat'.

Her, først i august, er det et år siden, USA vendte tilbage til Irak og iværksatte flybombardementer af IS. Disse skulle være en reaktion på folkemordet mod yezidiske civile i Shengal i det nordlige Irak og samtidig hindre bevægelsens ekstremistiske militser i at indtage Erbil, hovedstaden i Irakisk Kurdistan, som de kun befandt sig tyve kilometer fra.

Selv om kurdiske fremstød i nogen grad har trængt IS tilbage, behersker bevægelsen stadig et geografisk udstrakt og sammenhængende landområde i store dele af Irak og Syrien. IS-grupper og deres ledsagende vold har desuden vist sig i Libyen, Egypten, Kuwait, Tunesien, Tyrkiet, Yemen og Afghanistan, såvel som i Europa.

Det er langt fra slut

Flere jagttagere vurderer nu, at IS ikke alene er langt fra at være nedkæmpet – bevægelsens hårde kerne har også indledt en de facto-stats-

opbygningsproces i sit selvudråbte kalifat og dets hovedstad Raqqa.

»At dømmen efter alt, hvad de havde ladet sig, er de i gang med at etablere et rigtigt statsapparat«, siger den schweiziske journalist Martin Bader, som på tættest hold har rapporteret fra krigen mod IS i Syrien.

Midt i juni var han i Tal Abyad, dagen efter at YPG havde erobret byen, og han undersøgte alt, hvad han stødte på. Et skattekontor. ID-kort udstedt af IS, med frimærker. Motorcykler, hvor IS-nummerplader havde erstattet de syriske. Bilregistreringsbeviser med IS-stempler og en udstedt tilladelse til en jihadist til at gifte sig med påtegninger fra fem forskellige politisk-militære forvaltninger.

Alt sammen meget bureaukratiske og formelle dokumenter.

»Ejere af følgende landbrugsmaskiner må ikke deltage i høsten, medmindre de indhenter forudgående tilladelse dertil på skattekontoret i deres egne regioner.«

Dokumenter med sådanne formuleringer findes i massevis, og de har endda anført fastnettelefonnumrene til de udstedende myndigheder, fortæller Martin Bader.

Dåsetun, Pepsi Cola og bananer

I det befriede Sarrin går jeg forsigtigt ind i et af de netop forladte huse. I halvmørket ser jeg madrasser og puder ligge tilbage, hvor folk har sovet. Børster til deres lange hår – jihadistkrigernes 'kendemærke' – ligger i

en håndvask. På gulve og borde er der bunker af militærbukser, tørklæder, støvler og medicinske forsyninger med tyrkiske inskriptioner. En islamistisk strategibog redegør for opskrifter på, hvordan verdensjødedommens herredømme kan ruller tilbage. Jeg har lyst til at rode det hele igennem, men tør ikke på grund af risikoen for skjulte bomber.

Det lugter dårligt fra en papkasse på gulvet. Pludselig bliver noget så banalt som skrald interessant. Hvad spiser og drikker IS-krigere i grunden og føjer det noget til eller trækker noget fra det billede, vi har af dem – eller det billede, de selv ønsker, omverdenen skal have af dem?

Ekstremisterne har spist tysk mælkechokolade, dåsetun og bananer. De har været glade for Pepsi Cola, for flere steder flyder det med tomme flasker. Der er også flere produkter fra det Vesten, som IS skulle forestille at forkaste – sneakers fra Converse. En tjekket mærkevarebaseballcap, moderigtige solbriller.

I et af værelserne ligger der både brænde og mængder af papir. Nogle af arkene er dækket af håndskrevet tekst, der terper skriftsteder fra Haditherne. Der er også nogle eksemplarer af 'Dagens Nyheder', IS-krigernes interne bulletin, udprintet fra computer på A4-ark og med opdateringer om krigens gang på fronterne i Libyen, Yemen, Irak, Syrien, Libanon og Khorasan (Centralasien).

»Pligter, enhver muslim bør kende til,« lyder titlen på et ligeledes pc-

Straffen for homoseksualitet er døden ved afbrænding, stening eller udkastning fra det højeste punkt i landsbyen eller byen

Fra et opslag fra IS i den nordsyriske by Sarrin

Information er taget ind i den nordsyriske by Sarrin kort efter, kurdere fra YPG har tilbageerobret den fra IS. Foto: Joakim Medin

udprintet salafistisk hæfte fra IS, der hylder Muhammad ibn Abd al-Wahab – grundlæggeren af det vestligt allierede Saudi-Arabiens wahhabistiske statsreligion.

I bur under åben himmel

Men også pamfletter er her, endda trykt på tykt glittet papir af Himma Bureau i Islamisk Stat. To af dem handler om faste og om straffen for at

bryde den uden gyldig grund: inde-spærring i et bur under åben himmel uden mad eller vand gennem hele ramadanen. En tredje publikation er en detaljeret guide til, hvordan man skal vaske sig ren efter samleje. Så professionel ser den ud, at den kunne komme fra en offentlig myndighed.

Langs hovedgaden i Sarrin står to officielle opslag. Det ene, trykt i

klare farver, opregner eksempler på overtrædelser af kalifatet, og redegør for, hvordan disse vil blive straffet. Alvorlige beskyldninger, der savner grundlag, vil medføre 80 piskeslag. Tyveri af værdier for over 0,25 dinarer resulterer i amputation af højre hånd. Indtagelse af alkohol udløser 40 piskeslag. Røverisk overfald kan straffes med døden, f.eks. ved korsfæstelse, eller i mildere tilfælde: med

amputation af ben og hænder eller landsforvisning.

»Straffen for homoseksualitet er døden ved afbrænding, stening eller udkastning fra det højeste punkt i landsbyen eller byen,« bekendtgøres det også, og som for de øvrige forbrydelser eksemplificeres straffen med et yderst ubehageligt billede, der viser, hvordan den udføres i praksis.

Det næste opslag drejer sig om at betale skat og rummer et citat fra profeten Muhammad, der udtaler, at det er Guds ønske, at mennesker skal betale skat, samt at denne skat skal tages fra de rige og gives til de fattige – med trussel om straf på den yderste dag, for dem, der ikke betaler.

Således er den nye stat, som IS ønsker at opbygge på hele sit territorium, baseret på hårde straffe og skatter. I landsbyen Ayn Bate vest for Tal Abyad, som kurdisk YPG erobrede fra IS i juni, kan en gruppe af de senest ankomne flygtninge fra dette system fortælle mere.

»Vi var bange for at gå ud. Det var et helvede. Man skulle betale en bøde bare for at ryge en cigaret. De pålagde alle butikker en afgift på 25.000 syriske pund. Hvis man sprøjtede vand på gaden ud for sit hus, skulle man også betale 25.000 pund,« fortæller Medina Khalil Islam, som er kommet hertil med sin mand og børn.

»Jeg åbnede en butik for at sælge yoghurt, og det kostede mig 350.000 pund at få lov til det. IS kom så tilbage og sagde, jeg også skulle betale 50.000 pund i skat, ellers ville de lukke den igen,« fortæller en ung mand.

»Har man mange penge, skal man betale formueskat. Og har du et job, som f.eks. transportchauffør med egen bil, skal man også,« fortæller Mustafa, en midaldrende mand.

Som statslige myndigheder

De er alle kurdere og tilhører de indbyggere, der midt i juni blev præsenteret for et ultimatum: De måtte enten forlade deres hjemby, Raqqa, hovedstaden i kalifatet, eller blive dræbt. 80 familier har slået sig ned i en interimistisk flygtningelejr i Ayn Bate, hvor de bor i lurvede telte i 45 graders varme. Eller i klasseværelserne i den nærliggende skole.

IS håndhæver sit system og sociale

kontrol gennem Hisba, det berygtede politi, fortæller de undvegne Raqqa-borgere. Politistyrken, der tæller både kvinder og mænd, er opdelt i forskellige enheder med egne ansvarsområder.

»En tjekker billeder og musik i folks mobiltelefoner. Har man en sang, der er ikke religiøs og derfor ulovlig, konfiskerer de telefonen. Tv og film har man ikke længere lov til at se. De har trafikbetjente og udstyr, der overvåger, om folk ryger, og om de går til bøn. De opfører sig som statslige myndigheder,« siger Mustafa.

I Raqqa, fortsætter Mustafa, så han, hvordan de syriske myndigheder er blevet erstattet af Islamisk Stats shariadomstole, administrative bygninger og kommuner. Og de syriske folkeskoler af koranskoler. Der findes endog islamiske parkarbejdere, der tager sig af træer og haver.

»Det er kommunen, som står for det. De civile arbejder for den.«

Mustafa og de andre flygtninge ønskede ikke at være del af det billede. De holder hænderne op for ansigtet. Men mange siger, de kan blive nødt til at rejse tilbage til kalifatet, trods dødstrusler, i et forsøg på at redde lidt af deres ejendom eller at få et job. De har allerede indset, at de ellers kun vil ende som et tal i de syriske flygtningestatistikker.

På en mark uden for Sarrin vidner også våbenfund om Islamisk Stats militære kapacitet og måske også evne til at opbygge en stat på længere sigt i fraværet af en international nedkæmpelse af bevægelsen. På række efter række på jorden ligger der store, lokalt producerede raketter og granater. Svejsningsmellemrummene er synlige, og metallet er irret og mat, men lastet med sprængstoffer ser de ud til at kunne være dødbringende våben alligevel – *Made in the Islamic State*, som de er.

samfund@information.dk

© Joakim Medin og Information
Oversat af Niels Ivar Larsen

Leder på bagsiden: Modstridende
interesser